

Den ”äkta platsen” är inte en fluga

Hösten 1997 läste jag grundkursen i historia på universitetet. Hela världshistorien skulle avhandlas utifrån olika perspektiv under 20 veckor. Det jag minns bäst är en av mina lärare, den till åren komna manliga auktoritära professorn, som var en mästare på att berätta anekdoter.

Det är framför allt ett begrepp som historieprofessorn berörde som etsade sig fast hos mig på djupet: ”den äkta platsen”. Professorn menade att vi alla, om vi tänker efter, har en plats som är speciell för oss som vi knyter ann till och vill återvända till.

Vi studenter fick till uppgift att skriva om en egen ”äkta plats” utifrån olika historiska ingångsvärden. Efter en kort reflektion hade jag kommit på vilken som var min och jag minns att jag då var fullständigt övertygad om att just den platsen skulle vara central för mig resten av mitt liv.

Några år tidigare, när jag var 12 år, flyttade min familj till mammas barndomshem efter att både mormor och morfar gått bort. Huset var fullt av gamla möbler, böcker och fotografier. I källaren hittade jag en kista som förmodligen var tillverkad i slutet av 1800-talet. Den visade sig innehålla en skatt som jag inte hade väntat mig.

Det blev tydligt för mig att min morfar, som jag aldrig fick träffa i livet, inte enbart hade film och foto som intresse; han älskade även att skriva. I kistan fann jag en mängd olika skrifter som han författat och jag kunde snart hitta en röd tråd i dem: han var fullständigt förälskad i sin hembygd.

I en av texterna beskrev morfar med naturromantiska formuleringar en utsiktsplats som var lokaliserad på en av de större öarna i sjön som låg några hundra meter från huset. Jag kände igen platsen som jag besökt när jag tidigare i livet hälsat på min mormor, men nu väcktes mitt intresse för utsikten på ett helt annat sätt än tidigare.

En tid senare, en ljummen septemberdag, begav jag mig ut på sjön i den slitna plastekan framdriven av morfars gamla Penta-motor. Jag landande på öns östsida, tog mod till mig och korsade den till fots trots alla fribetande kor.

När jag satte mig på den fallna och murkna ekstocken på höjden och blickade ut över den småländska sjöns böljande vågor som glittrade i solljuset, förstod jag precis vad min morfar menade och jag kände det i djupet av mitt hjärta. Sedan den dagen ville jag inget annat än att återkomma till den här platsen och helst av allt drömde jag om att få berätta det för morfar.

Utsikten på ön blev det ställe som jag kom att utgå ifrån i min historieuppsats. Det blev naturligt att också berätta historien som utspelat sig runt omkring under årtusenden; det blev en berättelse om min hembygd.

Livet står inte stilla, tiden far fram med en hastighet som ibland är svår att greppa. Det har gått knappt ett kvarts sekel sedan jag skrev om min ”äkta plats”. När jag nu tänker tillbaka slås jag av en chockerande insikt: *det är inte längre min plats!*

25 år av ett liv på olika lokaliseringar med studier, jobb och relationer har bidragit till att den emotionella kopplingen till min plats försvagats.

De småländska vidderna av milslånga skogar och sjöar har förbytts till östgötaslättens böljade hav av grödor och betande djur. När jag nu sitter på min altan i gläntan och blickar ut och känner den svaga vinden i mitt tunna hår inser jag att jag funnit en ny ”äkta plats” och jag funderar på vad det kan bero på. Jag kommer snart fram till att det inte enbart handlar om platsen, även om den är av stor vikt, utan att det är koppling till de relationer som finns runt omkring mig som skapar den magiska helheten.

Jag har fått omvärdera min ursprungliga tanke om att man inte kan byta ”äkta plats”. Den eller de platser som är viktiga för oss kan skifta genom livet och det är i samklang mellan geografi och relation som de skapas. Jag minns utsikten, jag minns morfar och jag återvänder dit titt som tätt både på resande fot och mentalt. Just nu är dock min ”äkta plats” på slätten när jag håller min älskades hand och om jag fick önska så skulle alla närgångna flugor välja ett annat ställe.

Anders Gréen
Författare

